

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.37.058/2016/8.

A tanács tagjai: . Kárpáti Zoltán a tanács elnöke
. Kovács Ákos előadó bíró
. Fekete Ildikó bíró

Az I. rendű felperes: I.rendű felperes neve
(I.rendű felperes címe)

A II. rendű felperes: II.rendű felperes neve
(II.rendű felperes címe.)

**Az I-II. rendű felperesek
képviselője:** . Jámbor Attila Ügyvédi Iroda,
. Jámbor Attila ügyvéd

Az alperes: Főváros Kormányhivatala

Az alperes képviselője: . (...) jogtanácsos

Felperesi beavatkozó: Felperesi beavatkozó 2
(I.rendű felperes címe)

Felperesi beavatkozó: Felperesi beavatkozó 1
(I.rendű felperes címe)

A per tárgya: közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél/felek: I-II. rendű felperes (20. sorszám)

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság,
10.K.30.711/2015/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Főváros i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.30.711/2015/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Kúria az I-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet/végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek tulajdonában a beavatkozók hasznélvezetében áll a (...) terület (...) hrsz-ú (...) címen fekvő ingatlan. Az ingatlanra nevezettek 2002-től felépítményt emeltek, mely részben az építési engedélytől eltérően valósult meg. A 2009-ben észlelt eltérések miatt az elsőfokú hatóság a lakóépület fennmaradási és használatbavételi engedélyét 2.392.000 forint bírság befizetéséig ideiglenesen adta meg. A határozat az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 245/2006. (XII.5.) Korm.rendelet előírásain alapult. Az alperes 2012. május 16-i B-009/01289-3/2012. számú határozatában az elsőfokú döntést helybenhagyta.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek keresetükben a jogerős közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérték. Előadták, hogy az engedélytől eltérő építési tevékenységek elvégzésére 2002-2003. évben, tehát korábban került sor, ezért ügyükben nem az új bírságrendelet szabályait kellett volna alkalmazni, hanem a korábbi, építéskori időszakban hatályban volt rendelet előírásait. Előadták, hogy a tereprendezéssel kapcsolatban tévesen állapította meg a tényállást a hatóság. Vitatták a bírságösszegezését is.

Az elsőfokú ítélet

- [3] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a keresetet elutasította. Indokolásában arra hivatkozott, hogy a felperesek indítványozták az új bírságrendelet 9. § (1) bekezdésének alkotmánybírósági normakontrollját és bizonyítási indítványt tettek igazságügyi szakértő kirendelésére, valamint csatolták a M.L. igazságügyi építész szakértő által készített magánszakértői véleményt.
- [4] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság indítványa alapján eljáró Alkotmánybíróság a III/370-4/2013. számú határozatában az új bírságrendelet 9. § (1) bekezdés alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.
- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a felperesek keresetét elutasító ítéletében idézte az új bírságrendelet 3. § (1)-(8) bekezdéseit, 4. § (1) bekezdését, az Étv. 44. § (1)-(2) bekezdéseit 48. § (1)-(2) bekezdéseit, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1), (5), (6) bekezdéseit és a Pp. 164. §-át és 339. § (1) bekezdését. Okfejtése szerint az alperes a tényállást feltárta, a felperesek nem bizonyítottak ellenkező tényállást. Bizonyítási indítványukat - melyet a bírságösszegezés alapját meghatározó szabálytalan építési paraméterekre kellett volna előterjeszteniük, elkésetten, a jóhiszemű pervitelre vonatkozó törvényi szabályok megsértésével tettek meg, így azt a bíróság mellőzte. Ennek következtében a bizonyítatlanság a felpereseket terhelte.
- [6] Felperesek vitatták a bírság jogalapját, melyet az Alkotmánybíróság fenti számú határozata vitathatatlanná tett, mivel a döntés szerint az új bírságrendelet alkalmazása nem sértette az alkotmányos alapelveket. Ebből következően a hatóságok a bírság alapját meghatározó jogszabályt helyesen alkalmazták, mivel nem a régi, hanem az új bírságrendelet az irányadó. A bírságösszegezés vonatkozásában a felperesek bizonyítási kötelezettségét írta elő a bíróság, azonban ezt ők nem teljesítették. Elkésetten, a szakértő kirendelésére alkalmatlan nyilatkozatokat tettek, ezért abban a körben is megállapította a bíróság, hogy az alperesi határozat nem sértette a jogszabályokat.

- [7] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, a keresetnek való helyt adást, másodlagosan hatályon kívül helyezés mellett elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.
- [8] Érvelésük szerint a 2012. november 7-én kelt beadványukban az igazságügyi szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványukat előadták, a szakértő felé feltett kérdéseiket megjelölték, így a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint a bíróság nem mellőzhette volna a bizonyítás elrendelését, a bizonyítási indítvány tárgyában döntenie kellett volna, melyet jogszabálysértően elmulasztott.
- [9] Ezt meghaladóan a bíróság a 2014. február 18-án megtartott tárgyaláson felhívta a felpereseket 15 napos határidővel beadvány előterjesztésére a szakértő kirendelésével kapcsolatban. A felhívásnak a felperesek 2014. május 21-i beadványukban tettek eleget, azonban a határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet terjesztettek elő, melyet azonban a bíróság jogszabálysértő módon nem bírált el.
- [10] A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.III.38.008/2014/3. számú 2015. január 28. napján meghozott végzésével a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.33.464/2013/12. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.
- [11] A végzés indokolásában a Kúria kifejtette, hogy a Pp. 3. § (4) bekezdését a közigazgatási és munkaügyi bíróság jogszerűtlenül alkalmazta, mivel a felperesek bizonyítási indítványuk előterjesztésével nem késtek el, azt a jóhiszemű pervittel összeegyeztethető módon terjesztették elő. Nem vitás, hogy a 2014. február 18-án megtartott tárgyaláson a felperesek 15 napos határidőt kaptak a bíróságtól a szakértőhöz intézendő kérdések körében, ennek a felhívásnak határidőn túl tettek eleget, azonban a mulasztásuk miatt igazolási kérelmet terjesztettek elő, melyet az elsőfokú bíróság nem bíralt el.
- [12] A Kúria a megismételt bírósági eljárásra iránymutatásul előírta, hogy a közigazgatási és munkaügyi bíróságnak először döntenie kell arról, hogy helyt ad-e a felperesek igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó indítványának, amennyiben igen, úgy a feltételek fennállása esetén a szakértőt ki kell rendelnie, majd a szakvélemény beérkezését követően a perrendi szabályok betartásával szükséges döntést hoznia a kereseti kérelem teljes kimerítésével.
- [13] A megismételt bíróság eljárásban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 10.K.30.711/2015/5-I. számú végzésével a felperesek igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó indítványának helyt adott. A megismételt bírósági eljárásban a kúriai végzés iránymutatásában foglaltakat kellett teljesíteni. Ennek megfelelően a bíróság felperes igazságügyi szakértői bizonyításának helyt adott, továbbá az építésügyi bíróság összecszerűségének tisztázására kereseti kérelemmel érintett körben az igazságügyi szakértőt kirendelte. Biztosította a szakvélemény megismerésének lehetőségét, az arra vonatkozó észrevételezést és az igazságügyi szakértővel történő szakvélemény tisztázási szükség szerinti kiegészítési vagy módosítási lehetőséget.
- [14] Az igazságügyi szakértő a szakvéleményében részletesen rámutatott az építéskori időben alkalmazandó 37/2007. (XII.13.) ÖTM rendelet (a továbbiakban: Engr.) 1. sz. melléklet szakvélemény részévé váló tételével a jogerős építési engedélytől történő eltérésekre, a szakvélemény 19. oldal alulról az (1) bekezdésben megfogalmazottak szerint.
- [15] Az igazságügyi szakértő a felperes 2012. november 7-én kelt előkészítő iratában megfogalmazott felvetéseire is választ adott. Az építési helytől való eltérés az igazságügyi szakértő szerint nem minősül hibahatáron belülinek, mert a hibahatárként megjelölt 10 cm-es értéknél az eltérés nagyobb. A bíróság kiszabása ebben a kérdésben indokolt. Az alaprajztól való eltérés úgyszintén nem minősül hibahatáron belülinek, mert valamennyi szinten nagyobb, mint a hibahatárként megjelölt 10 cm-es érték, hiszen az épület hosszirányban jelentősen változott, nőtt, a bíróság kiszabása indokolt volt. A terepalakítás eltérését pedig be kellett volna jelenteni, különösen azért, mert a személygépjármű tároló kapujának változása miatt 1,00 métert meghaladó terepalakítás is történt. Ennek ténye a geodéziai helyszínrajz alapján igazolt.
- [16] Továbbá az igazságügyi szakértő választ adott arra is, hogy az alapterület vonatkozásában nettó

értékkel kell számolni, de az építményt befoglaló méretének változása során bruttó értékeket kell használni. Erre tekintettel a számítás során bruttó értékeket használt.

- [17] A felperesek a szakvéleményt nem fogadták el, a szakértői véleménnyel szembeni kifogásaikat a 2015. szeptember 30-i előkészítő iratokban fejtették ki, és az abban foglaltak alapján kérték a szakvélemény kiegészítését.
- [18] Az alperes a szakvéleményt elfogadta azzal, hogy hangsúlyozta, hogy az építésügyi bírságot az építésrendészeti eljárás megindulásakor alkalmazandó 245/2006. (XII.5.) Korm.rendelet figyelembevételével kellett megállapítani, a szakvélemény ezen részében helytálló.
- [19] A bíróság felperesek szakvéleménnyel kapcsolatos kifogásaira vonatkozóan 2015. október 19-én az igazságügyi szakértőt meghallgatta, és ezután a felperesek keresetét ismét elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [20] Az ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, illetőleg a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezését és a közigazgatási határozatot hozó szerv új eljárásra kötelezését kérték. Előadták, hogy az építkezéssel kapcsolatban csak olyan kis mértékű szabálytalanság állapítható meg, mely a hibahatáron belül van, és a súlyos döntést nem indokolja. Téves a határozat a tereprendezés, az építési helytől eltérés, a hőszigetelés tekintetében, a tényállás pontatlanul került megállapításra és egyes tényezők miatt dupla bírságot szabtak ki.
- [21] Jogszabálysértésként a Pp. 221. § (1) és 182. § (3) bekezdését jelölték meg
- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [23] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [24] Az Étv. építésrendészeti eljárás megindulásakor (2009. február 19-én megtartott helyszíni szemle) alkalmazandó 49. § (1) bekezdése értelmében ha az építésügyi hatóság a 48. § szerint a fennmaradási engedélyt megadja, illetőleg a lebontást tudomásul veszi, ezzel egyidejűleg - a Kormány rendeletében meghatározott mértékben és módon - építésügyi bírságot szab ki.
- [25] Az építésügyi bírság a fennmaradási engedély megadása esetében olyan kógens jellegű szankció, amelytől az építésügyi hatóság nem tekinthet el. Az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 245/2006. (XII.5.) Korm.rendelet 2. §-a értelmében az építésügyi hatóság építésrendészeti eljárás keretében az Étv. 45. § (2) bekezdésében meghatározott szabálytalan építési tevékenység esetében építési bírsággal sújtja az építtetőt.
- [26] A szabálytalan építési tevékenység legalizálása esetén törvényi kategorikus szankció az építésügyi bírság és mivel a felperesekkel szemben hatósági ellenőrzés keretében az építésrendészeti eljárás csak 2009. február 19-én megtartott szemlével indult meg, az új bírságrendelet 2. §-ában foglaltak figyelembevételével az építésrendészeti eljárás megindulásának időpontjához kapcsolódóan - amint arra a perben kirendelt igazságügyi szakértő és az alperes is helytállóan hivatkozott - a bírság mértékét a 245/2006. (XII.5.) Korm.rendelet figyelembevételével kellett megállapítani.
- [27] Helyes döntést hozott tehát a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, amikor a keresetet elutasította.
- [28] A tényállást a közigazgatási és munkaügyi bíróság terjedelmes bizonyítást követően, a Kúria korábbi döntésének mindenben eleget téve állapította meg a fentiek szerint és módon, amit a Kúria csak a teljesség okán ismétel meg.
- [29] A jogerős ítélet aggálytalannak tartott szakértői véleményen alapult, mely szakértői véleményből kitűntek azok a körülmények, amelyeket a felperes keresetében alaptalanul vitatott. A bíróság a szakértő véleményét elfogadta, és utalt ítéletének indokolásában arra, hogy az igazságügyi szakértő

választ adott a felperesek felvetéseire is.

- [30] Az igazságügyi szakértő áttekintette a bírság mértékére vonatkozó előírásokat az alperes határozatával összefüggésben, és a bírság összegszerűségével kapcsolatban az alperesi számításokat megfelelőnek tartotta.
- [31] A bíróság ítélete szerint az ügyben azt a jogszabályt alkalmazta, mely az építésrendészeti eljárás megindulásának időpontjához kapcsolódik, és helyesnek tekintette azt is, hogy az alperes határozatában ezt a jogszabályt alkalmazta.
- [32] A Kúria rámutat, hogy a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet [Pp. 206. § (1) bekezdés] felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a figyelembe vett bizonyítékok alapján iratellenesen kerül megállapításra a tényállás, és a bíróság ítélete ilyen iratellenes tényálláson alapszik. Jelen ügyben a bíróság a bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg. Ebben az esetben a Pp. 275. § (1) bekezdése felülvizsgálati eljárásban tilalmazza a bizonyítékok újraértékelését, bizonyítás felvételét.
- [33] A kifejtett indokok alapján a Kúria a jogerős ítéletet az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [34] A felperesek felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a Pp. 78. §-a alapján őket kötelezte az alperes Pp. 79. §-a szerint felszámítható költségei megfizetésére.
- [35] Az illeték megtérítésére kötelező rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. §-ának (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. május 24.

Dr. Kárpáti Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ákos s.k. előadó bíró, Dr. Fekete Ildikó s.k. bíró